

دبیرستان دخترانه علوی واحد

زمان برگزاری: ۱۶۸۸ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: آزمون ابوریحان ۱۸ بهمن

شرق

۱- آرایه‌های بیت «صورت بی صورت بی حدّ غیب / ز آینه دل تافت بر موسی ز جیب» تماماً در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- ۱) متناقض‌نما، واج‌آرایی، کنایه، جناس همسان
 ۲) متناقض‌نما، تلمیح، تشبیه، جناس ناهمسان
 ۳) تضاد، تلمیح، کنایه، جناس ناهمسان
 ۴) تضاد، واج‌آرایی، تشبیه، جناس همسان

۲- اگر واژه‌های «وحشت‌انگیز - دست‌انداز - دل‌آزوده» را با حذف همزه بخوانیم، نشانه‌های هجایی آنها به ترتیب در کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) $(- - - U), (U - - -), (- - U -)$
 ۲) $(U - - U), (U - - -), (U - - U -)$
 ۳) $(- - - U), (U - - U -), (U - - - -)$
 ۴) $(U - - U), (U - - U -), (U - - U -)$

۳- آرایه مذکور در مقابل همه گزینه‌ها، به جز بیت گزیده درست است.

- ۱) کسی که وسعت او در جهان نمی‌گنجد
 ۲) اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل
 ۳) بی‌جرم بکش که بنده مملوک
 ۴) لاف نخستین «بلی» می‌زنم
 به خانه دل من آمده است مهمانی (تضاد)
 کم‌ترین ملک تو از ماه بود تا ماهی (تناقض)
 بی‌شرع ببر که خانه یغماست (موازنه)
 روز نخستین که تو گویی: «الست» (تلمیح)

۴- چه افرادی زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن را ایجاد نمودند؟

- ۱) حسن مقدم - عبدالرحیم طالبوف
 ۲) حسن مقدم - زین‌العابدین مراغه‌ای
 ۳) زین‌العابدین مراغه‌ای - عبدالرحیم طالبوف
 ۴) محمدعلی جمال‌زاده - حسن مقدم

۵- در بیت «حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کارام درون دشت شب خفته است» کدام آرایه وجود دارد؟

- ۱) استعاره - تشبیه
 ۲) تضمین - استعاره
 ۳) تلمیح - تضاد
 ۴) متناقض‌نما - جناس

۶- نام اولین رمان اجتماعی دوره معاصر چه بود و چه کسی آن را منتشر کرد؟

- ۱) محمدباقر میرزا خسروی - شمس و طغرا
 ۲) مرتضی مشفق کاظمی - تهران مخوف
 ۳) سید محمدعلی جمال‌زاده - یکی بود یکی نبود
 ۴) حسن مقدم - جعفرخان از فرنگ برگشته

۷- تقطیع هجایی و ارکان مصرعی از بیت زیر، در کدام گزینه، درست است؟

«دلم از تو چون برنجد، که به وهم درنگنجد که جواب تلخ گویی تو بدین شکر دهانی»

- ۱) $- - U - / U - UU / - - U - / U - UU$
 ۲) $- - U - / - UU / - - U - / - UU$
 ۳) $- - U - / U - UU / U - U - / U - UU$
 ۴) $- - UU / - - UU / - - UU / - - UU$

۸- کدام گزینه مربوط به دوره سوم شعر فارسی معاصر است؟

- ۱) رواج جریان سمبولیسم اجتماعی
 ۲) درخشش نیما
 ۳) دوره کمال جریان‌های ادبی
 ۴) تشکیل اولین کنگره شعر فارسی

۹- شاعر در کدام بیت از آرایه «لف و نشر» بهره نجسته است؟

- ۱) بی روی و قامت و لب جان‌بخش دلکشت
 ۲) مرا که چشم ارادت به روی و موی تو باشد
 ۳) روی است ماه‌پیکر و موی است مشکبوی
 ۴) به حسن خال و بناگوش اگر نظر نکنی
 ترک بهشت و طوبی و کوثر گرفته‌ایم
 دلیل صدق نباشد نظر به لاله و سنبل
 هر لاله‌ای که می‌دمد از خاک و سنبل
 نظر تو با قد و بالای خود نیندازی

۱۰ - نوع «لف و نشر» در کدام گزینه «نامرتب» است؟

- ۱) گر ندیدی قبض و بسط عشق را بر یک بساط
گریه مینا نگر، خندیدن ساغر بین
- ۲) روی و چشمی دارم اندر مهر او
کاین گهر می‌ریزد، آن زر می‌زند
- ۳) دل و کشورت جمع و معمور باد
ز ملکت پراکندگی دور باد
- ۴) دو کس دشمن ملک و دین‌اند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم.

۱۱ - در دوران معاصر، پس از نویسندگان نسل اول، چه کسانی وارد ادبیات داستانی شدند و سبک آنان چه بود؟

- ۱) صادق هدایت، بزرگ علوی، جلال آل احمد (سبک نوین)
- ۲) صادق چوبک، سیمین دانشور، بزرگ علوی (سبک تلفیقی)
- ۳) غلامحسین ساعدی، صادق هدایت، صادق چوبک (سبک نوین)
- ۴) جلال آل احمد، غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی (سبک تلفیقی)

۱۲ - کدام گزینه در مورد شعر دوره انقلاب نادرست است؟

- ۱) مضامین طنزآمیز در شعر این دوره وجود ندارد.
- ۲) تکریم شهید و فرهنگ شهادت از مضامین آن است.
- ۳) شاعران انقلاب در قالب‌های نو نیز طبع آزمایی کردند.
- ۴) روح حماسی در اشعار وجود دارد.

۱۳ - ترتیب توالی ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «لف و نشر - تضمین - تضاد - تناقض - تشبیه» در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف) چشم مخمور تو گر زانکه ببیند در خواب
هیچ هشیار دگر عیب نگیرد بر مست
 - ب) ماییم آن گدای که سلطان گدای ماست
ما زیردست مهر و فلک زیر پای ماست
 - ج) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ
منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
 - د) دل مرا و من دل دیوانه را گم کرده‌ام
چون سلیمانم که از کف داده‌ام تاج و نگین
 - ه) به گرم و سرد زمانش بیازماید چرخ
چو بر یمین بودش آب و بر یسار آتش
- ۱) د - ب - الف - ه - ج ۲) ه - ج - ب - الف - د ۳) د - ج - ب - ه - الف ۴) ه - ج - الف - ب - د

۱۴ - از نگاه تاریخ ادبیات، در عبارت زیر چند غلط وجود دارد؟

«سال‌ها پس از نسل اول نویسندگان نثر معاصر، افرادی مانند صادق چوبک نویسنده «سگ ولگرد» و علی محمد افغانی صاحب رمان «شوهر آهوخانم» و در سال‌های پس از ۱۳۳۲، ادبیات مقاومت در ادبیات داستانی فارسی شکل گرفت و مضمون رمان‌ها و داستان‌ها غالباً پایداری بود. از ویژگی‌های نثر این دوره، ایجاد سبکی تلفیقی از آن چه خود داشتیم با آنچه از شیوه‌های غربی گرفتیم، بود.»

- ۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

۱۵ - پدیدآورندگان «ظهور - گوشواره عرش - تلخ و شیرین - آتش خاموش» به ترتیب، دارای کدام آثار دیگر نیز هستند؟

- ۱) ضیافت - زمستان ۶۲ - زیارت - سووشون
- ۲) سفر ششم - صدای سبز - راه آب نامه - شهری چون بهشت
- ۳) دلاویزتر از سبز - خواب ارغوانی - یکی بود یکی نبود - زمستان
- ۴) ملاقات در شب آفتابی - برآشتن گیسوی تاک - زمین سوخته - دید و بازدید

۱۶ - در مورد قدرت، پاسخ درست کدام است؟

الف: ابزارهای اعمال قدرت، که پیروی‌کننده نسبت به تبعیت خود، آگاهی دارد، کدام‌اند؟
ب: مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی کدام است و با کدام ابزار قدرت ارتباط نزدیک‌تری دارد؟

ج: امروزه بیشترین قدرت درون سازمان‌ها متعلق به چه کسانی است؟

د: سازمان بر اساس کدام ارزش اجتماعی اعمال قدرت می‌کند؟

- ۱) تشویقی و اقناعی - مالکیت با قدرت تشویقی - مالکین و سهامداران - ثروت
- ۲) تنبیهی و تشویقی - سازمان با قدرت اقناعی - مدیران و مشاوران - دانش
- ۳) اقناعی و تنبیهی - شخصیت با قدرت اقناعی - مدیران و سهامداران - دانش
- ۴) سازمانی و تشویقی - سازمان با قدرت تنبیهی - مالکین و مدیران - ثروت

۱۷- هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام دیدگاه جامعه‌شناسی مطابقت دارد؟

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، قابل توضیح نیستند.

- رکود اقتصادی باعث افزایش بیکاری در جامعه می‌شود.

- هر چه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.

- نباید فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

- ۱) تبیینی - تفسیری - تفسیری - تبیینی
۲) تبیینی - تبیینی - تبیینی - انتقادی
۳) انتقادی - تبیینی - تفسیری - انتقادی
۴) تفسیری - تبیینی - تبیینی - انتقادی

۱۸- در بین عبارت‌های زیر، کدام موارد نادرست است؟

الف: قدرت، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.

ب: در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر نامأنوس می‌توان آنها را کشف کرد.

ج: ویژگی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی، تغییر ساختار سیاسی است.

د: مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند خواب، تأهل، هیجان و ... با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد.

- ۱) «ج» - «د» - «ب»
۲) «د» - «الف» - «ب»
۳) «الف» - «ب» - «ج»
۴) «الف» - «د» - «ج»

۱۹- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، در رابطه با رویکردهای جامعه‌شناسی با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- با شناخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.

- به بیان چرایی یک پدیده با نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن می‌پردازد.

- به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد.

- ۱) روش مطالعه جامعه با دیدگاه تبیینی - رویکرد انتقادی نسبت به پدیده‌های اجتماعی - نگرش جامعه‌شناسی تفسیری نسبت به مطالعه جامعه
۲) دیدگاه جامعه‌شناسی تفسیری نسبت به جامعه - رویکرد تبیینی نسبت به پدیده‌های اجتماعی - شیوه مطالعه جامعه توسط جامعه‌شناسی انتقادی
۳) شیوه مطالعه جامعه با روش انتقادی - رویکرد انتقادی نسبت به کنش‌های اجتماعی - روش مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی انتقادی
۴) روش مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی تبیینی - رویکرد تبیینی نسبت به پدیده‌های اجتماعی - نحوه مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی انتقادی

۲۰- نگرش نسبت به قدرت در گذشته و قرون اخیر به ترتیب، چگونه بوده است؟

- ۱) وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است - خود قدرت صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است.
۲) در رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌ها استفاده می‌شد - بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی گردیده و با غایت و هدف سعادت و فضیلت داوری می‌گردد.
۳) بیشتر مردم دستیابی به قدرت را از اهداف خود نمی‌دیدند - جهت رفع اختلاف و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، پدید می‌آید.
۴) صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد مستقلاً دارای اهمیت بود - مسئله اصلی سیاست و جوهر آن نیست.

۲۱ - پاسخ درست پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- منظور از «یکپارچگی نظام» در سازمان چیست؟

- در هم ریختن نظم پیشین در حکومت منورالفکران، چه پیامدی داشت؟

- هرگاه نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، چه اتفاقی می‌افتد؟

①

پیوند میان نقش‌ها، واحدها و سازمان‌های اجتماعی مثل رابطه اقتصادی و سیاست - باقی ماندن کشورها در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده - نظام سیاسی با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

②

پیوند میان نقش‌ها و گروه‌های انسانی مانند رابطه هم‌کیشان - روی آوردن به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی - نظام سیاسی با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

③

پیوند میان افراد و واحدهای اجتماعی مانند رابطه علم و سیاست - مخدوش کردن استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی - نظام فرهنگی ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند.

④

پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هم‌وطنان - رویارویی مستقیم با باورهای مردم - نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.

۲۲ - موارد درست، در بین عبارت‌های زیر کدام‌اند؟

الف: انسداد اجتماعی، بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی تعیین می‌شود.

ب: برخی جهان‌های اجتماعی، حق و باطل بودن پدیده‌ها را به خواست و عمل افراد در موقعیت‌ها، زمان‌ها و مکان‌های متفاوت وابسته می‌دانند.

ج: تنوع فرهنگ‌ها، به عقاید و ارزش‌های اساسی آنها برمی‌گردد اما روح و شالوده فرهنگ‌ها یکسان است.

د: در روزگار کنونی، شخصیت با توانایی ترغیب یا ایجاد باور، نزدیکی بیشتری دارد.

ه: وقتی ارزش‌های واسطه‌ای انکار می‌شوند، ارزش‌های غایی نیز فاقد معنا و ارزش می‌شوند.

① «الف» - «ب»

② «ب» - «د»

③ «ج» - «د»

④ «ه» - «ب»

۲۳ - «ارزش‌های اجتماعی» در سه قلمرو «حقیقی»، «آرمانی» و «واقعی»، چگونه‌اند؟

①

پیدایش، قوم و دوام ارزش‌ها در دو قلمرو آرمانی و واقعی، محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است. ولی در قلمرو حقیقی، ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افراد هستند.

②

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی آنها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند. حدود قلمرو حقیقی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود.

③

دوام، قوام و پیدایش ارزش‌ها در دو قلمرو حقیقی و آرمانی، محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است ولی در قلمرو واقعی، ارزش‌ها، مستقل از خواست و تمایل افرادند.

④

از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو حقیقی جوامع انسانی پدید می‌آیند و جوامع مختلف با ایمان به ارزش‌های حقیقی آنها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند و اگر اعمال خود را براساس آنها سامان دهند آنها را به قلمرو آرمانی وارد نموده‌اند.

۲۴ - در جایگاه‌های «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب کدام مورد قرار می‌گیرد؟

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	«ج»
مالکیت	«الف»	ثروت
سازمان	اقتناعی	«ب»

① تشویقی - ثروت - دانش

② اقتناعی - ثروت - قدرت

③ تنبیهی - دانش - ثروت

④ تشویقی - دانش - قدرت

۲۵- پاسخ درست به ترتیب کدام است؟

- دو وجه یا بُعد اصلی سیاست، کدام است؟

- چه موقع دوام هویت فرهنگی، با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟

- جریان اجتماعی «روشنفکران»، چگونه شکل گرفت؟

①

تدبیر و تنظیم امور با رعایت قدرت و ضمانت اجرای قانون که نیازمند دانش است - زمانی که ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثابت و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند - با شکل‌گیری منورالفکران

②

رعایت قانون با اتکا به قدرت و اجرای قانون به اتکای عقل - هنگامی که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند - به موازات بیدارگران اسلامی

③

تنظیم قانون به پشتوانه دانش و اجرای قانون براساس فضیلت‌های اخلاقی - موقعی که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد - با قدرت حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی

④

تدبیر و تنظیم امور که امروزه به قانون کاهش یافته و ضمانت اجرای قانون که نیازمند قدرت است - هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند - با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی.

۲۶- دو معلم در رابطه با «نابرابری اجتماعی»، در کلاس مباحثی را مطرح کردند، به ترتیب هریکی از آرای ارائه‌شده، متعلق به کدام معلم با چه دیدگاهی است؟

«دولت‌ها، باید افراد کم‌درآمد را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار دهند»، «افراد براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند»، «در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند» و «برقراری عدالت، با توزیع برابر ثروت امکان‌پذیر است».

① طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی

② مخالف قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی

③ طرفدار عدالت اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی

④ مخالف قشربندی اجتماعی - مخالف قشربندی اجتماعی - طرفدار قشربندی اجتماعی - طرفدار عدالت اجتماعی

۲۷- هر یک از موارد زیر در رابطه با انواع جامعه‌شناسی با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- فهم معنای زندگی

- تأکید در ساختن جهان اجتماعی بر توانایی و خلاقیت افراد

- محدود شدن مطالعات به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده

- دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند

① نقطه ضعف جامعه‌شناسی تبیینی - دیدگاه جامعه‌شناسان تفسیری و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی تفسیری - نگرش جامعه‌شناسان انتقادی

② نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری - نگرش جامعه‌شناسی تبیینی - باور رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی

③ هدف جامعه‌شناسی انتقادی - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی انتقادی نسبت به کنش‌های انسانی - انتقاد وارد بر جامعه‌شناسی تبیینی

④ روش جامعه‌شناسی تفسیری - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و تبیینی - نگرش جامعه‌شناسی انتقادی - محافظه‌کار دانستن رویکرد تبیینی توسط جامعه‌شناسی انتقادی

۲۸- در جایگاه‌های «ب»، «ج» و «الف» به ترتیب، کدام مورد قرار می‌گیرد؟

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	«الف»	قدرت
مالکیت	«ج»	ثروت
سازمان	اقتناعی	«ب»

① دانش - تشویقی - تنبیهی

② ثروت - تشویقی - اقناعی

③ دانش - اقناعی - تنبیهی

④ قدرت - تنبیهی - تشویقی

۲۹- در ارتباط با ارزش‌های انسانی و سیاسی، به ترتیب رویکردهای «تفسیری»، «تبیینی» و «انتقادی» چگونه عمل می‌کنند؟

- ۱) فروکاستن ارزش‌های انسانی و سیاسی به پدیده‌های مادی - ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - چشم‌پوشی از ارائه داور علمی درباره ارزش‌ها
- ۲) عدم امکان مقایسه و داور فرهنگ‌ها و ارزش‌ها - تقبیح تبعیض نژادی - توجه به معانی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت
- ۳) بسنده کردن به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف - قابل مطالعه علمی ندانستن ارزش‌های انسانی و سیاسی - یافتن راهی برای داور علمی درباره ارزش‌های اجتماعی
- ۴) توجه به بحران اراده و معنا در جوامع غربی - عدم ارائه ملاک و معیاری برای ارزیابی ارزش‌ها - عدم امکان داور علمی به دلیل تنوع و پیچیدگی فرهنگ‌ها

۳۰- در رابطه با رویکردهای جامعه‌شناسی به ترتیب «غیرعلمی قلمداد شدن داور درباره ارزش‌ها»، «مطالعه نظم اجتماعی» و «مطالعه نابرابری اجتماعی» مبین چیست؟

- ۱) ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری - روش جامعه‌شناسی انتقادی - ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی
- ۲) نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی - هدف جامعه‌شناسی تبیینی - نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری
- ۳) غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی - نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی - نقطه قوت جامعه‌شناسی انتقادی
- ۴) غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی - ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری - ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی

۳۱- به ترتیب مرحله دوم حل مسئله، و مرحله چهارم حل مسئله است.

- ۱) ارزیابی راه حل - بازبینی و اصلاح راه حل
- ۲) به کارگیری راه حل مناسب - انتخاب راه حل‌های جایگزین
- ۳) ارزیابی راه حل - انتخاب راه حل‌های جایگزین
- ۴) به کارگیری راه حل مناسب - بازبینی و اصلاح راه حل

۳۲- به ترتیب «مورد قبول همگانی»، «مبتنی بر محاسبات ذهنی» و «تابع احساس و نظرات شخصی» از ویژگی‌های کدام یک از روش‌های حل مسئله است؟

- ۱) اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی
- ۲) تحلیلی - تحلیلی - اکتشافی
- ۳) اکتشافی - تحلیلی - تحلیلی
- ۴) تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی

۳۳- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) مشخص کردن بسیاری از مسائل زندگی واقعی، آسان است.
- ۲) در تشخیص مسئله بهتر است دیگران نقش اصلی را ایفا کنند.
- ۳) تشخیص مسئله همان احساس مبهم از یک مسئله نیست.
- ۴) راه حل‌های منطقی و درست، نتیجه داشتن تصویری مبهم از مسئله است.

۳۴- کدام گزینه به ترتیب پاسخ درست هریک از سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) در بازی وسطی، پس از تقسیم بازیکنان به دو گروه الف و ب هر دو گروه تمایل دارند در میانه محوطه بازی قرار بگیرند، برای حل این مسئله، به پیشنهاد محیا اسمی نمایندگان هر دو گروه در برگه جداگانه نوشته می‌شود و به قید قرعه یکی از گروه‌ها انتخاب می‌شود تا در میانه قرار گیرند. کدام

گزینه از ویژگی روش پیشنهادشده توسط محیا برای حل مسئله نمی‌باشد؟

ب) «کوثر پس از مشاهده نمره ریاضی‌اش، برگه امتحانی‌اش را پاره و آن را جلوی چشمان دبیرش در سطل آشغال می‌اندازد». حدس شما به عنوان روان‌شناس در خصوص علت رفتار کوثر چیست؟

پ) «ارائه کلیه راه حل‌های احتمالی برای رسیدن به بهترین راه حل در جهت حل مسئله» مرتبط با کدام یک از روش‌های حل مسئله است؟

- ۱) اعتبار این روش با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود. - این دختر اختلالات روانی دارد که خیلی سریع باید توسط درمانگر تشخیص و درمان شود. - خرد کردن مسئله
- ۲) استفاده از این روش در بسیاری از موارد زمان‌بر است. - این دختر به احتمال زیاد مشکلات عاطفی جدی دارد و همین مسئله باعث ناکامی او در حل سؤالات و پرخاشگری او می‌شود. - بارش مغزی
- ۳) اجرای این روش دستیابی به راه حل مسئله را تضمین نمی‌کند. - این دختر در اثر ناتوانی در حل مسئله، احساس فشار روانی کرده است و با استفاده از روش‌های تهاجمی، سهمی در تخلیه فشار روحی خود داشته است. - خرد کردن مسئله
- ۴) این روش عمدتاً تابع نظر شخصی و مبتنی بر احساس و محاسبات ذهنی است. - این دختر به احتمال زیاد از مهارت‌های حل مسئله آگاه نمی‌باشد و به همین دلیل به پرخاشگری رو می‌آورد. - بارش مغزی

۳۵- علت تجربه احساس ناخوشایند در فشار روانی منفی چیست؟

- ۱) نوع ارزیابی فرد از مشکل
- ۲) ناتوانی در یافتن راه حل
- ۳) ناتوانی در تصمیم‌گیری
- ۴) حواس‌پرتی و از دست دادن تمرکز

۳۶- کدام یک از عبارات زیر در مورد حل مسئله نادرست است؟

- ① ناکامی و پرخاشگری، پیامدهای مستقیم ناتوانی در حل مسئله هستند.
- ② عدم کسب مهارت‌های حل مسئله، ممکن است باعث احساس شکست در فرد شود.
- ③ در مرحله دوم روش بارش مغزی، راه‌حل‌هایی برای حل مسئله ارائه می‌شود.
- ④ بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی، برای کسب اطمینان بیشتر می‌توان از روش‌های تحلیلی استفاده کرد.

۳۷- کدام روش‌های اکتشافی حل مسئله در تعریف با یکدیگر متفاوت، اما در عمل ممکن است شبیه به هم باشند؟

- ① روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب و روش مهندسی معکوس ② روش خرد کردن مسئله و روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
- ③ روش خرد کردن مسئله و روش شروع از آخر ④ روش مهندسی معکوس و روش بارش مغزی

۳۸- تعدادی از زنان به دلیل اینکه احساس کردند ظلم‌ها و تبعیض‌هایی بر آن‌ها روا شده است، به جنبش‌های فمینیستی پیوستند و این یکی از راه‌هایی بود که مشکل زنان به عنوان یک مسئله مورد توجه قرار گرفت؛ در این ارتباط کدام گزینه نادرست است؟

- ① اگرچه تبعیض علیه زنان یک مسئله محسوب می‌شود، اما زنان درصدد هستند با اتخاذ روش‌های درست به احقاق حقوق خود بپردازند.
- ② زنان در صورت داشتن راه‌حل می‌توانند مسئله را به جای این که تهدید محسوب شود به یک فرصت تبدیل سازند.
- ③ بی‌عدالتی و تبعیض باعث شده است که مشکل زنان به عنوان یک مسئله تلقی شود.
- ④ مسئله زنان تصویر مثبتی ایجاد نمی‌کند، زیرا درک درستی از مسئله نداریم.

۳۹- هر یک از گزاره‌های زیر به ترتیب به کدام یک از مراحل حل مسئله اشاره دارند؟

الف) این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

ب) تصور مبهم از یک مسئله، به راه‌حل‌های منطقی و درست منجر نمی‌شود.

پ) افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی خود را بهبود ببخشند.

- ① تشخیص مسئله - تشخیص مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین ② تشخیص مسئله - ارزیابی راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
- ③ ارزیابی راه‌حل - تشخیص مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل ④ ارزیابی راه‌حل - تشخیص مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

۴۰- صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) روش شروع از آخر بیش‌تر در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد.

ب) افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

پ) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند.

ت) روش مهندسی معکوس نمونه‌ای از روش بارش مغزی است.

- ① ص - غ - غ - ص ② غ - ص - ص - غ ③ ص - ص - غ - غ ④ ص - ص - غ - ص

۴۱- علت آنکه مریم در هنگام داشتن درگیری ذهنی با خود گفت: «بهرتر است یک ساعت به این موضوع فکر نکنم و بعد از گذشت یک ساعت به موضوع برگردم» کدام است و کدام شاخص از شاخص‌های دسته‌بندی مسائل، به دو گروه بدتعریف‌شده‌ها و خوب‌تعریف‌شده‌ها است؟

① احتمالاً بعد از گذشت یک ساعت یک راه حل مناسب به ذهنش می‌آید - امکان دستیابی یا عدم دستیابی شناسایی موقعیت اولیه

②

هنگامی که سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند، فراموش می‌شوند؛ در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود موانع حل، حل مسئله محقق خواهد شد - تعریف دقیق مسئله

③

نوع نگاه حل‌کننده مسئله، باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد و اقدامات احتمالی فرد برای حل مسئله، تحت‌الشعاع آن نگاه خاص خواهد بود - شناسایی موقعیت اولیه و موقعیت مطلوب

④

نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی کوتاه از دیرباز سنت معمول حکما و دانشمندانی چون شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا بوده است و مراجعه مجدد به مسئله، پس از رفع موانع، منجر به حل مسئله خواهد شد - فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس

۴۲- وجه تمایز یادگیری حاصل از حل مسئله در مقایسه با سایر یادگیری‌ها در چه عاملی است؟

- ① دست‌یابی به اصول تخصصی حل هر مسئله
② قابل تعمیم بودن این یادگیری
③ ارائه تمام راه‌حل‌های احتمالی
④ عدم وجود ابهام در نتیجه‌گیری

۴۳- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام روش اکتشافی حل مسئله است؟

- مسئله برج هانوی
- ارائه راه‌حل‌ها و سپس انتخاب بهترین راه‌حل
- مهندسی معکوس
- دانش‌آموزی که تصمیم می‌گیرد روزی نیم‌ساعت بیشتر درس بخواند تا نهایتاً ۵ ساعت اضافه درس بخواند.

- ① شروع از آخر - بارش مغزی - خرد کردن مسئله - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
② بارش مغزی - شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن مسئله
③ کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - بارش مغزی - شروع از آخر - خرد کردن مسئله
④ خرد کردن مسئله - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - شروع از آخر - بارش مغزی

۴۴- به ترتیب درک ناقص از مسئله به چه علت روی می‌دهد و در چه صورت، احتمال انتخاب راه‌حل بهتر، بالا می‌رود؟

- ① عدم شناخت توانایی خود - روشن بودن موقعیت فعلی
② تحت کنترل نبودن جریان حل مسئله - روشن بودن موقعیت فعلی
③ ابهام در هدف - اعمال جدید در جریان حل مسئله
④ محدود بودن امکانات فرد - اعمال جدید در جریان حل مسئله

۴۵- در کدام یک از موارد زیر تلاش برای حل مسئله به راه منطقی منجر نمی‌شود؟

- ① نماینده مجلس یکی از شهرهای کرمانشاه، در سفرهای خود به روستاهای این استان همواره به مردم قول حل مشکلاتشان را می‌دهد و هر ساله بودجه‌ای نیز خرج این روستا می‌شود، اما به دلیل شفاف نبودن چارچوب، این بودجه در موارد متنوعی خرج شده و راه به جایی نمی‌برد.
② وزیر بهداشت کشور در جریان کامل فرآیند ساخت واکسن وطنی قرار دارد. او هر هفته بیمارستان‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد و در جهت حل مشکل کمبود تجهیزات بیمارستانی نظارت سرسختانه‌ای بر مراکز درمانی دارد، اما از هزینه‌های سنگین درمان غافل است.
③ شمار مردمی که همه روزه با مترو جابه‌جا می‌شوند بسیار بالا است و مردم درخواست جدی برای افزایش قطارها دارند، این در حالی است که شرکت مترو تهران از حداکثر ظرفیت خود استفاده می‌کند.
④ دولت برای حل مشکل کمبود شغل در حال نظارت و بررسی شمار افراد بیکار، افراد شاغل در مراکز دولتی و افراد شاغل در موسسات آزاد است، اما آمارها دقیق نیستند.